

Sygn. akt IIIU 571/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Józef Pawłowski

Protokolant: Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy z odwołania J. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

w związku z odwołaniem J. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 28 maja 2015 r. **znak:** (...)

postanawia:

u m o r z y ć postępowanie.

Sygn. akt III U 571/15

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 8 września 2015 r.

Decyzją z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni J. Ż. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej decyzji powołano ogólne przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 191).

W uzasadnieniu odwołując się do treści art. 88 ust. 1 i ust. 2a ustawy Karta Nauczyciela wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ wnioskodawczyni nie udowodniła na dzień 31 grudnia 2008 r. trzydziestoletniego okresu zatrudnienia, a jedynie 27 lat, 2 miesiące i 10 dni, a ponadto na dzień złożenia wniosku o emeryturę pozostaje ona w stosunku pracy. Jednocześnie poinformowano, że pozostałe warunki zostały spełnione. Zakład przyjął za udowodnione okresy: nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 1 miesiąca i 2 dni; składkowe – 26 lat, 1 miesiąc i 8 dni; łącznie – 27 lat, 2 miesiące i 10 dni. Do stażu pracy nie został uwzględniony okres pracy w gospodarstwie rolnym po zmarłych rodzicach, tj. od 29 września 1977 r.

do 31 sierpnia 1981 r., od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., ponieważ brak dokumentu potwierdzającego okres opłacania składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (...) przez osoby, które w tym czasie zajmowały się gospodarstwem rolnym.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła w dniu 26 czerwca 2015 r. wnioskodawczyni J. Ż., zarzucając jej błędne nieuwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym po zmarłych rodzicach, tj. od 29 września 1977 r. do 31 sierpnia 1981 r. i od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., z uwagi na brak dokumentu potwierdzającego okres opłacania składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (...) przez osoby, które w tym czasie zajmowały się gospodarstwem rolnym.

Mając na uwadze powyższe wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie jej prawa do emerytury oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego stanowiska wnioskodawczyni podała, że nie rozwiązała stosunku pracy, bowiem wystąpiła do ZUS z wnioskiem o nabycie uprawnień do emerytury, a nie o emeryturę. Ponadto zarzuciła, że niesłuszne jest stanowisko ZUS w zakresie, w jakim odmawia wnioskodawczyni zaliczenia do stażu pracy, pracy w gospodarstwie rolnym. Wnioskodawczyni wskazała, iż jej rodzice W. Ż. i W. Ż. byli właścicielami gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości W. o łącznej powierzchni 4,46ha. W dniu 5 lipca 1976 r. zmarł ojciec wnioskodawczyni, a w dniu 10 listopada 1976 r. jej matka. Po śmierci rodziców wnioskodawczyni wraz z siostrą pozostawały pod opieką babci T. J.. W latach 1976-1981 wnioskodawczyni uczęszczała do Technikum Rolniczego w N.. Nauka w szkole średniej odbywała się w systemie dziennym w godzinach od 8 do 13-14. Odległość od szkoły do miejsca zamieszkania wynosiła 4km. Po zakończeniu zajęć lekcyjnych, jak również w dni wolne od nauki, w trakcie ferii i wakacji, wnioskodawczyni wykonywała różne czynności w gospodarstwie rolnym. Od dnia 1 września 1981 r. do 30 czerwca 1982 r. wnioskodawczyni była zatrudniona jako nauczyciel w Zbiorczej Szkole Gminnej w D. – Punkt Filialny w P.. W okresie wakacji letnich od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r. wnioskodawczyni kontynuowała w dalszym ciągu pracę w gospodarstwie rolnym pozostałym po zmarłych rodzicach, wykonując wszelkie czynności związane z jego utrzymaniem i prawidłowym funkcjonowaniem. Począwszy od 1 września 1982 r. wnioskodawczyni podjęła pracę na czas nieokreślony w charakterze nauczyciela w Zbiorczej Szkole Gminnej w D. – Punkt Filialny w P.. Postanowieniem z dnia 28 stycznia 1985 r. sygn. Ns 33/85 Sąd Rejonowy w (...) stwierdził, że spadek po zmarłym W. Ż. nabyły W. Ż., M. Ż. i J. Ż.. Postanowieniem z dnia 28 stycznia 1985 r. sygn. Ns 34/85 Sąd Rejonowy w (...) stwierdził, że spadek po zmarłej W. Ż. nabyły córka M. Ż. i J. Ż.. Wnioskodawczyni prowadząc gospodarstwo rolne po śmierci rodziców po ukończeniu 16 lat, tj. w okresie od 29 września 1977 r. do 31 sierpnia 1981 r. oraz od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., z uwagi na swój młody wiek, kontynuowanie nauki, korzystała z ustawowego zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. W ocenie wnioskodawczyni stanowisko organu rentowego, w zakresie, w jakim odmawia jej zaliczenia do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym po zmarłych rodzicach. Ze względu na swój młody wiek (35 lat ukończyła dopiero w 1996 r.) korzystała ona z przewidzianego przepisem art. 40 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawowego zwolnienia z obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania. Okoliczność tę potwierdza decyzja Naczelnika Urzędu Gminy w D. z dnia 6 maja 1985 r. nakładająca na wnioskodawczynię obowiązek wstecznego uiszczenia składek na (...) z dniem 31 stycznia 1985 r., z uwagi na przeprowadzone w dniu 28 stycznia 1985 r. postępowanie spadkowe po zmarłych rodzicach. Od tego momentu wnioskodawczyni systematycznie opłacała składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu wskazano, że uwzględniając wiek wnioskodawczynie należało rozpatrzyć, czy spełnia ona warunki określone w art. 88 ust. 1

i ust. 2a ustawy Karta Nauczyciela. Wnioskodawczynie na dzień 31 grudnia 2008 r. posiada 20 lat staż nauczycielski i nie jest członkiem OFE, natomiast nie rozwiązała na swój wniosek stosunku pracy, a także nie posiada co najmniej 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych na 31 grudnia 2008 r. Odwołując się do treści art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazano, że ze względu na okoliczności sprawy wnioskodawczynie nie spełnia warunków do potraktowania spornego okresu od 29 września 1977 r. do 31 sierpnia 1981 r. i od 1 lipca 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., ani jako okresu pracy w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika rolnika, ani jako okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego. Aby uwzględnić dany okres jako okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, wnioskodawczynie musi wykazać, że spełnia kryteria odnoszone do domownika rolnika zawarte w przepisach wprowadzających obowiązek ubezpieczenia domowników, tj. w ustawie z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników

(art. 6 pkt 2 ustawy). Ponieważ rodzice w tym okresie już nie żyli, natomiast babcia sprawująca opiekę nad wnioskodawczynią i jej siostrą nie była właścicielką gospodarstwa, tzn. że nie można jej również uznać za rolnika, a zatem wnioskodawczynie nie można potraktować jako domownika rolnika.

Z kolei rozpatrując ten okres jako okres prowadzenia gospodarstwa rolnego, należy uwzględnić, że w spornym okresie istniał już obowiązek opłacania składek przez rolników prowadzących gospodarstwa rolne, natomiast wnioskodawczynie takich składek nie opłacała, a warunkiem uwzględnienia do ustalenia prawa do emerytury okresu prowadzenia gospodarstwa rolnego jest opłacenie składek na to ubezpieczenie. Wprawdzie wnioskodawczynie powołuje się na zwolnienie z opłacania składek z powodu bycia młodym rolnikiem, przy czym nie udowodniła ona, w jakim okresie korzystała z tego zwolnienia. Ponadto zaś rozwiązanie stosunku pracy jest jednym z warunków nabycia prawa do emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek.

Sąd Okręgowy w Przemyślu ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawczynie J. Ż., ur. (...), w dniu 15 maja 2015 r. złożyła wniosek o emeryturę oświadczając w nim, iż nadal pozostaje w stosunku pracy. Do wniosku dołączyła dokumentację poświadczającą przebieg zatrudnienia, w tym m.in.: oświadczenie w sprawie braku dokumentów wraz z pisemnymi zeznaniami dwóch świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym po zmarłych rodzicach W. i W. Ż. położonym w miejscowości W. o powierzchni 4,46ha; zaświadczenie z dnia 7 maja 2015 r. wydane przez Starostę (...); zaświadczenie z dnia 13 maja 2015 r. wydane przez Urząd Gminy w D.; poświadczenie o adresach i okresach zameldowania z dnia 29 kwietnia 2015 r. wydane przez Urząd Gminy w D.; odpisy skrócone aktów zgonu rodziców wnioskodawczynie; postanowienia Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 28 stycznia 1985 r. sygn. akt Ns 34/85 i sygn. akt Ns 33/85; świadectwo pracy z dnia 11 maja 2015 r. wystawione przez Publiczną Szkołę Podstawową w (...); ponadto zaś zaświadczenie z dnia 14 maja 2015 r. wystawione przez Publiczną Szkołę Podstawową w (...), z którego wynika, że wnioskodawczynie nadal jest zatrudniona w Publicznej Szkole Podstawowej w (...) od 1 września 1982 r., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku nauczyciela.

Na podstawie zgromadzonej w sprawie dokumentacji, zaskarżoną decyzją z dnia 28 maja 2015 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. odmówił wnioskodawczynie J. Ż. prawa

do emerytury, ponieważ wnioskodawczynie nie udowodniła na dzień 31 grudnia 2008 r. trzydziestoletniego okresu zatrudnienia, a jedynie 27 lat, 2 miesiące i 10 dni, a ponadto na dzień złożenia wniosku o emeryturę pozostaje ona w stosunku pracy.

Dowód - akta organu rentowego:

- wniosek o emeryturę z dnia 15.05.2015 r.,

- oświadczenie wnioskodawczynie w sprawie braku dokumentów wraz z pisemnymi zeznaniami dwóch świadków,
- zaświadczenie z dnia 7.05.2015 r. wydane przez Starostę (...),
- zaświadczenie z dnia 13.05.2015 r. wydane przez Urząd Gminy w D.,
- poświadczenie o adresach i okresach zameldowania z dnia 29.04.2015 r. wydane przez Urząd Gminy w D.,
- odpisy skrócone aktów zgonu rodziców wnioskodawczynie,
- postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 28.01.1985 r. sygn. akt Ns 34/85 i sygn. akt Ns 33/85,
- świadectwo pracy z dnia 11.05.2015 r. i zaświadczenie z dnia 14.05.2015 r. wystawione przez Publiczną Szkołę Podstawową w (...),
- decyzja ZUS z dnia 28.05.2015 r.

W trakcie rozprawy w dniu 8 września 2015 r. wnioskodawczynie J. Ź. oświadczyła, że cały czas pozostaje w zatrudnieniu, nie rozwiązała stosunku pracy.

Ponadto wnioskodawczynie oświadczyła, że wycofuje odwołanie od zaskarżonej decyzji z uwagi na to, że nie spełnia przesłanek do przyznania jej prawa do emerytury.

Dowód:

- oświadczenie wnioskodawczynie złożone w trakcie rozprawy w dniu 8.09.2015 r.

Dokonując powyższych ustaleń, Sąd oparł się na dowodach z dokumentacji zgromadzonej w aktach organu rentowego. Dowody te korzystają z domniemania prawdziwości zawartych w nich danych z mocy art. 244 i nast. k.p.c., a ich wiarygodność nie została w sposób wystarczający obalona przez żadną ze stron.

Mając na uwadze fakt, że w trakcie rozprawy toczącej się w dniu 8 września 2015 r. wnioskodawczynie cofnęła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 28 maja 2015 r., Sąd umorzył postępowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Przepis ten stosuję się odpowiednio do postępowania w sprawach ubezpieczeń społecznych na zasadzie przepisu art. 13 § 2 k.p.c.

Orzekając o umorzeniu postępowania Sąd ma na względzie dyspozycje art. 469 k.p.c. który stanowi, że Sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.

Ponadto w myśl art. 203 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Celem odwołania ubezpieczonej od kwestionowanej przez nią decyzji było ustalenie prawa do nauczycielskiego świadczenia emerytalnego.

Cofnięcie odwołania jest de facto cofnięciem wniosku o udzielenie ochrony prawnej roszczeniu procesowemu, innymi słowy, sprawa,

że udzielenie ochrony prawnej w postaci wydania wyroku staje się bezprzedmiotowe i niedopuszczalne (postanowienie Sądu Apelacyjnego

w S. z dnia 11 września 2012 r., sygn. III AUa 269/12, LEX

nr (...)). Należy podzielić przy tym stanowisko doktryny prawa,

że dokonanie wykładni klauzuli generalnej "słusznego interesu ubezpieczonego" jest możliwe wyłącznie na podstawie okoliczności konkretnej sprawy. Cofnięcie odwołania od decyzji w ogóle nie stanowi "Oświadczenia woli" w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Cofnięcie odwołania

od decyzji organu rentowego jest cofnięciem wniosku o udzielenie ochrony prawnej roszczeniu procesowemu, a tym samym wyrazem prawa strony

do dysponowania przedmiotem procesu oraz odwołałości czynności procesowej. Dalej należy wskazać, że czynność dyspozycyjna strony, jaką jest cofnięcie odwołania od decyzji, podlega ocenie Sądu pod kątem zgodności

z prawem i zasadami współżycia społecznego, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, także pod kątem nienaruszania słusznego interesu pracownika czy ubezpieczonego. Zgodnie ze wskazaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 22 listopada 2001 r. I PKN 680/00 cytowanym w postanowieniu z dnia 4 września 2012 r. I UK 141/12 - ocena sądu, czy cofnięcie odwołania od decyzji nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego dokonywana jest w płaszczyźnie obiektywnej

(w konfrontacji z zasadnością roszczeń ubezpieczonego), a nie w płaszczyźnie subiektywnej (przez rozważenie, czy ubezpieczony miał świadomość,

że cofając odwołanie działa wbrew swoim interesom, czy też tej świadomości nie miał) /postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 r., III AUz 490/13, LEX nr 1419132).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy uznać, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje,

iż nie ma podstaw do stwierdzenia, że cofnięcie odwołania narusza słuszny interes ubezpieczonej, jest sprzeczne z prawem czy zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Należy mieć na uwadze,

że wnioskodawczyni w trakcie rozprawy w dniu 8 września 2015 r. oświadczyła, że cały czas pozostaje w zatrudnieniu i nie rozwiązała umowy

o pracę, a jedną z przesłanek przejścia przez nauczyciela na emeryturę jest rozwiązanie na jego wniosek stosunku pracy na podstawie art. 88 ust. 1

i ust. 2a ustawy Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 191 ze zm.).

Wobec powyższego Sąd – uznając za skuteczne cofnięcie

przez wnioskodawczynię odwołania – orzekł, jak w sentencji wyroku,

po myśli art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z powołanymi wyżej przepisami.